

parat

Tariffpolitisk plattform for Parat i staten

Parat er en partipolitisk uavhengig arbeidstakerorganisasjon, som gjennom YS-stat vil arbeide for å styrke og bedre lønns- og arbeidsvilkårene for ansatte i staten. Parat vil arbeide for et lov- og avtaleverk som sikrer ansatte grunnleggende rettigheter i arbeidsforholdet, og at den enkeltes lønn fastsettes gjennom kollektive forhandlinger mellom arbeidsgiver og arbeidstakerorganisasjonene.

Parat er opptatt av at staten skal levere kostnadseffektive og målrettede tjenester til borgerne. Som også Produktivitetskommisjonen i sin første rapport påpeker (kap 1.4.11), skal offentlig sektor ivareta kollektive goder for alle borgerne og sørge for lik tilgang til godene uavhengig av markedet.

Statens oppgaver knyttet til trygghet, regulering, sosial utjevning og forvaltning, skaper styringsutfordringer. Statlige virksomheter har ofte komplekse og til dels motstridende målsettinger, som gjør det nødvendig med omfattende kontrollordninger. Ofte er det motsetninger mellom hensynet til kontroll på den ene siden, og effektiv drift på den andre. Statens ansatte har derfor særlige ansvar og oppgave å balansere målet om effektiv tjenesteproduksjon på den ene siden, og transparens, objektiv kontroll og etterprøvnbarhet på den andre siden. Dette er hensyn som må ivaretas f.eks. når det er snakk om konkurranseutsetting.

Parats medlemmer er i staten er kunnskapsarbeidere innenfor sine arbeidsområder. Parat vil jobbe for at medlemmenes kompetanse styrkes, utvikles og deles. Parat vil være en støttespiller for det enkelte medlem, og en lærende organisasjon som er rustet til å møte de utfordringene våre medlemmer i staten står overfor.

Den tariffpolitiske plattformen for Parat i staten uttrykker forbundets tariffpolitiske ståsted og danner grunnlaget for arbeidet med å sikre lønns-, inntekts- og arbeidsvilkår for medlemmer ansatt i staten. Tariffpolitisk plattform bygger på målet om en ivaretakende velferdsstat som både leverer tjenester til samfunnet av høy kvalitet, og som ivaretar sine ansatte som produserer disse tjenestene.

Tariffpolitisk plattform skal legges til grunn for våre prioriteringer og strategier innenfor YS stat og de sentrale forhandlingene med staten, og for tillitsvalgte som forhandler lønn og arbeidsvilkår for medlemmer i den enkelte lokale virksomhet og etat.

1) Lønn og lønnsdannelse

Lønn er en viktig motivasjonsfaktor for den enkelte og et viktig personalpolitisk virkemiddel for arbeidsgiver. Lønn oppleves som rettferdig når den enkeltes lønnsutvikling samsvarer med vedkommendes utdanning, kompetanse, erfaring og innsats.

- Parat vil arbeide for at ansatte i staten sikres lønnsvekst gjennom en kombinasjon av sentralt avtalte tillegg og lokale forhandlinger om lønn. Dette sikrer en rettferdig, forutsigbar og bærekraftig lønnsutvikling.
- Parat vil arbeide for at den enkelte gis mulighet til å påvirke sin lønnsutvikling gjennom bl.a. å opparbeide erfaring, gjennom etter- og videreutdanning og gjennom kompetanseutvikling.
- Parat mener at lønnsdannelse i den enkelte etat skal være forankret i lokal lønnspolitikk. Dette bidrar til forutsigbarhet både når det gjelder den enkeltes lønns- og kompetanseutvikling, og legger til rette for karriereplanlegging.
- Parat vil innenfor YS stat arbeide for modernisering av statens lønssystem.
- Frontfagsmodellen settes under press når gode oppgjør for industrien ikke følges opp i statlig sektor. Parat vil gjennom YS stat og andre YS-fora arbeide for at frontfagsmodellens legitimitet opprettholdes.
- Parat vil gjennom YS stat arbeide for å redusere lønnsforskjeller mellom kvinne- og mansdominerte yrker og stillingskategorier.
- Parat skal arbeide for at fagkarrierer likestilles med lederkarrierer.

2) Medvirkning og medbestemmelse

Retten til å kunne påvirke sin egen arbeidsdag er en grunnleggende del av statsansattes arbeidsvilkår. Rett til medbestemmelse er både en viktig motivasjonsfaktor for den enkelte og det bidrar til en mest mulig effektiv forvaltning av statens ressurser.

- Parat vil gjennom YS stat arbeide for en styrking av hovedavtalens bestemmelser om medbestemmelse.
- Tillitsvalgte leder sine medlemsgrupper, og har som likeverdige parter i medbestemmelsesapparatet en lederrolle i arbeidet med å utvikle åpne og inkluderende samarbeidsprosesser mellom ledelsen og de ansatte.
- Parat vil arbeide for at hovedavtalen får sanksjonsmuligheter overfor statlige arbeidsgivere som ikke tar medbestemmelse på alvor.

3) Utdanning

Staten er i stadig omstilling og behovet for kompetanse er i kontinuerlig endring. Staten har et stort behov for personer med høy faglig kompetanse innenfor et bredt spekter av fagfelt. Den økende andelen av statsansatte med høyere utdanning er således et resultat av en villet politikk, hvor målet har vært å levere bedre og mer kostnadseffektive tjenester gjennom mer kompetente arbeidstakere.

- Parat mener at formell utdanning skal gi lønsmessig uttelling uansett når i karriereløpet utdanningen gjennomføres, og vil arbeide for nødvendige justeringer i hovedtariffavtalen slik at dette ivaretas.

- Parat slutter seg til en strategi om å øke de statsansattes kompetanse for å kunne tilby befolkningen bedre tjenester av høyere kvalitet.
- Parat mener staten som arbeidsgiver skal ha et kontinuerlig fokus på etter- og videreutdanning for alle sine ansatte. Det må jobbes mer systematisk for at alle ansatte tilbys et individuelt tilpasset kompetanseløp.

4) Likestilling og ikke-diskriminering

Statens arbeidsstyrke skal reflektere samfunnet. Staten har derfor et særlig ansvar for å sikre at personer med nedsatt funksjonsevne, innvandrere og andre grupper som tradisjonelt har hatt problemer med å komme seg inn på arbeidsmarkedet, er representert blant statens ansatte. Staten har et særlig ansvar for å sikre balanse mellom kjønnene innenfor alle stillingskategorier og på alle nivå.

- Parat vil jobbe for et arbeidsliv hvor det er mulig både for kvinner og menn å kombinere yrkesaktivitet og omsorgsoppgaver.
- Parat mener kontantstøtteordningen må avvikles. Ordningen bidrar til å sementere de tradisjonelle kjønnsrollemønstrene og hindrer integrering av innvandrere (kvinner) i det norske arbeidslivet.
- Parat vil arbeide for fleksible arbeidstids- og velferdsordninger som gjør det mulig for mennesker i ulike aldre og livssituasjoner å være tilsatt i staten.
- Parat vil arbeide bredt for å styrke seniorers mulighet til å stå i arbeidslivet lengst mulig. Den enkeltes helse og arbeidsevne må være bestemmende for arbeidsinnsatsen.

5) Ledelse og personalforvaltning

Staten skal være en inkluderende og ivaretagende arbeidsgiver med en aktiv og målrettet personalforvaltning i tråd med Statens ledelsesplattform.

- Parat mener staten skal ansette sine medarbeidere i faste stillinger. Parat mener tjenestemannslovens bestemmelser som åpner for midlertidig ansettelse bør strammes inn.
- Parat mener at normen skal være at statlige arbeidsgivere tilbyr sine ansatte 100 % stilling. Ansettelse på deltid bør kun gjøres unntaksvis.
- Parat mener at ansattes kompetanse skal brukes. Kompetanse og ansvar i stilling skal gi grunnlag for myndighet og beslutningsfullmakt. Parat mener at staten i dag er for preget av hierarkiske makt- og beslutningsstrukturer, og vil arbeide for at staten som en moderne kompetanseorganisasjon sørger for at den som har kompetansen også får ansvar.

6) Den tillitsvalgte

Den tillitsvalgte har en sentral funksjon i ledelsen og utviklingen av virksomheten. Den tillitsvalgte leder sin medlemsgruppe og er en sentral pådriver i arbeidet med å oppnå de mål som er satt for den enkelte virksomhet.

- Parat mener at det å ha tillitsverv skal ha en positiv effekt på den enkeltes lønnsutvikling.

- Parat vil arbeide for at avtaleverket i staten sikrer tillitsvalgtes lønn og lønnsutvikling. Avtaleverket i staten må utformes slik at den tillitsvalgte slipper å forhandle om egen lønn.
- Parat vil arbeide for å styrke de tillitsvalgtes lederkompetanse.
- Den tillitsvalgtes kompetanse skal likestilles med annen kompetanse, slik at en ikke taper på å være tillitsvalgt.

7) Modernisering av offentlig sektor

Parat mener gode og effektive offentlige tjenester er avgjørende for utviklingen av vårt velferdssamfunn. Statens ressurser skal utnyttes på en mest mulig hensiktsmessig måte slik at statens ansatte kan levere tjenester av en kvalitet og i et omfang som er til beste for borgerne.

- Parat mener at en forutsetning for å lykkes med omstilling er at ansatte har medbestemmelse og medvirkning i endrings- og beslutningsprosessene.
- Parat mener at omstilling i offentlig sektor må ha hovedfokus på kvalitet og ikke økonomi.
- Målstyring og detaljerte rapporteringsregimer må erstattes med fullmakter og ansvar til ansatte som har innsikt i utfordringene og utfører oppgavene.
- Konkurransetsetting av offentlige tjenester skal etter Parats oppfatning kun skje dersom dette medfører bedre tjenester for borgerne. Konkurransetsetting forutsetter at berørte ansatte sikres medbestemmelse, forutsigbarhet og likeverdige lønns- og arbeidsvilkår.

8) Statens tjenstepensjon

Tjenstepensjonsordningen i offentlig sektor må endres slik at den i større grad ivaretar både arbeidslinja og fleksibiliteten i folketrygden, og bidrar til at alle statsansatte gis pensjonsmessig uttelling for å stå lengre i jobb.

- Parat vil arbeide for en fleksibel og nøytral tjenstepensjonsordning som gjør det mulig for statens ansatte å ta ut pensjon mellom 62 og 67 år i kombinasjon med arbeid og hvor den nøytrale utformingen innebærer at de årlige utbetalingene blir høyere ved utsatt uttak.
- Parat vil arbeide for et pensjonssystem som ivaretar kjønns- og aldersnøytralitet.
- Parat mener den enkeltes pensjon må ha et akseptabelt avgangsnivå innenfor normal opptjening, og at pensjonen er gjenstand for garantert regulering.
- Parat vil arbeide for å videreføre en form for tidligpensjonstillegg (innenfor eventuelt tjenstepensjons-AFP og-/eller som eget tillegg).
- Parat mener at tjenstepensjonsordningen og AFP må ivareta mobilitet innenfor offentlig sektor og mot privat sektor.
- Parat mener at tidligere opptjente rettigheter, herunder samordningsfordeler, må ivaretas ved overgang til ny tjenstepensjon og AFP.

Parats profil i staten

Parat er en partipolitisk uavhengig fagforening for alle ansatte i staten!

Parats medlemmer i staten er kunnskapsarbeidere på sine fagområder. Parat jobber for at medlemmenes kompetanse skal styrkes, utvikles, deles og brukes.

Et kjennetegn ved Parats medlemmer i staten er at de har høyere utdanning, og solid erfaring og kompetanse.

Parat er en fagforening hvor alle ansatte på arbeidsplassen kan være medlem, uavhengig av stilling eller ansvar.

Parat jobber for dine individuelle og kollektive interesser som arbeidstaker, og er derfor ikke en interesseorganisasjon for et enkelt fag eller en bransje.

Du kan være medlem av Parat selv om du bytter jobb, også om du går fra jobb i staten til privat næringsliv eller motsatt.

Lønn er en viktig motivasjonsfaktor. Parats tariffpolitiske plattform i staten er bygd på at du skal ha en rettferdig lønn som gjenspeiler din utdanning, kompetanse og innsats. Parat jobber for et modernisert lønnsystem, hvor du oppnår lønnsutvikling gjennom sentrale, lokale og individuelle tillegg.

For Parat er det et mål at ny teknologi og nye digitale plattformer skal tas i bruk, og at gamle sannheter ikke skal stå i veien for nye løsninger når disse er bedre. I en verden med raske endringer, og hvor ny kunnskap og kompetanse utvikles kontinuerlig, er Parat en pådriver for at ansattes velferd og sosiale goder utvikles videre i tråd med den generelle samfunnsutviklingen.

Parat er inkluderende og løsningsorientert. Vi erfarer at de beste resultatene oppnås gjennom lokalt samarbeid og dialog med arbeidsgiver. Dette gir Parat stor gjennomslagskraft på den enkelte arbeidsplass. Parats medlemsgrupper styrer seg selv, og velger selv sin tillitsvalgt og sin lokale organisering.

Parats sekretariat har solid kompetanse på statlig lov- og avtaleverk. Som medlem av Parat har du direkte tilgang til bistand av høy kvalitet i alle saker som angår din arbeidssituasjon når du trenger det.

Parat er summen av alle medlemmene. Parat er en medlemsstyrt, demokratisk fagforening hvor du som medlem er med på å påvirke de sakene Parat arbeider for!

Parat
Lakkegata 23
Postboks 9029 Grønland
0133 Oslo

Telefon: 21 01 36 00

post@parat.com
www.parat.com

